

RAHSA PATHOBIOLOGY GROUP
گروه پاتوبیولوژی رهسا

Clinical - Pathology - Genetic
ISO Certificates 15189 - 10004 - 9001

آزمایش پرولاکتین چیست؟

یکی از مهم ترین آزمایشاتی که هم خانم ها و هم آقایان لازم است در زمان مشخص انجام دهند، آزمایش پرولاکتین است. در ابتدا با این ماده و کارکرد آن در بدن آشنا شویم. پرولاکتین یک هورمون مترشح از هیپوفیز است که تضمین کننده سلامت جنسی در افراد، تولید شیر در خانم ها، تقویت سیستم ایمنی بدن و... نقش دارد. اکنون تصور کنید ترشح این ماده از حالت طبیعی بدن خارج شده است. آیا می دانید چه عواقبی به دنبال خواهد داشت؟ انجام آزمایش پرولاکتین می تواند حقایق زیادی را از فیزیولوژی بدن خانم ها و آقایان آشکار کند. ممکن است عارضه رخ داده در اثر اختلال در این هورمون باشد. آزمایشاتی که در این زمینه انجام می گیرد، مشخص می کند آیا علت عارضه، مرتبط با پرولاکتین هست یا خیر.

آزمایش پرولاکتین چیست و چگونه انجام می شود؟

آزمایش پرولاکتین برای بررسی مقادیر هورمون پرولاکتین در خون انجام می شود. پرولاکتین هورمونی است که از غده هیپوفیز در مغز ترشح می شود و اختصاراً PRL یا هورمون لاکتوژنیک هم به آن می گویند. پرولاکتین اصولاً به زنان کمک می کند تا بعد از زایمان، شیر داشته باشند و وجود آن برای سلامت باروری مردان و زنان لازم است. آزمایش پرولاکتین به خاطر بررسی میزان پاسخگویی بدن نسبت به درمان تومور انجام می شود. علاوه بر این، آزمایش پرولاکتین در صورت وجود مشکلات باروری و قاعدگی نامنظم نیز باید انجام بشود. به کمک آزمایش نامبرده امکان تشخیص سایر مشکلات غده هیپوفیز و هیپوتالاموس هم وجود دارد.

تجویز آزمایش پرولاکتین توسط پزشک

آزمایش پرولاکتین ساده است و مقدار هورمون در خون را اندازه گیری می کند و می تواند بررسی کند که آیا سطوح خیلی پایین یا خیلی بالا هستند یا خیر. ممکن است پزشک شما در هنگام گزارش علائم زیر، یک آزمایش پرولاکتین را تجویز کند:

آزمایش پرولاکتین برای زنان:

- ناباروری
- حساسیت شدید سینه ها
- دوره های پرئود نامنظم بودن یا نبودنش
- شیر داشتن بدون بارداری یا بچه داشتن
- عوارض یائسگی مانند گر گرفتگی ها و خشکی واژینال

آزمایش پرولاکتین برای مردان:

- ناتوانی جنسی
- سختی در نعوظ
- حساسیت و یا بزرگ شدن سینه

آزمایش پرولاکتین برای هر دو:

- مشکلات بینایی
- سردردهای غیرقابل توضیح
- مشکلات مربوط به غده هیپوفیز یا هیپوتالاموس

شرایط آزمایش پرولاکتین

آزمایش پرولاکتین دقیقاً مانند آزمایش خون است و برای انجام دادن آن باید به آزمایشگاه بروید. نمونه به طور معمول ۲ تا ۳ ساعت پس از بیدار شدن از خواب صبح و به صورت ناشتا گرفته می‌شود. برخی از قرص‌های جلوگیری از بارداری، داروهای فشار خون یا داروهای ضد افسردگی می‌توانند نتایج آزمایش را تحت تأثیر قرار دهند. قبل از انجام آزمایش، در مورد هر دارویی که مصرف می‌کنید به پزشک خود اطلاع دهید. مشکلات خواب، استرس زیاد و ورزش شدید قبل از آزمایش نیز می‌تواند بر نتایج تأثیر بگذارد.

علت بالا بودن جواب آزمایش پرولاکتین

اگر میزان هورمون اندازه گیری شده در آزمایش پرولاکتین بیش از حد نرمال باشد، به این وضعیت هایپرپرولاکتینمی گفته می‌شود. هایپرپرولاکتینمی به وضعیتی گفته می‌شود که در آن میزان هورمون پرولاکتین در خون فرد بیشتر از حد طبیعی است. مهمترین عملکرد پرولاکتین در بدن زنان، فعال کردن روند تولید شیر بعد از زایمان است. بنابراین این موضوعی کاملاً طبیعی است که در دوران بارداری میزان پرولاکتین خون مادر بالا باشد. پرولاکتین همچنین بر میزان تولید هورمون‌های جنسی (استروژن و تستوسترون) در بدن فرد (هم مردان و هم زنان) تأثیرگذار است.

پرولاکتین نرمال برای زنان و مردان

پزشکان طبیعی بودن نتیجه‌ی آزمایش را براساس عوامل مختلفی می‌سنجند. وضعیت کلی سلامت جسمانی فرد یکی از عواملی است که پزشک در نظر می‌گیرد. مقادیر پرولاکتین

RAHSA PATHOBIOLOGY GROUP
گروه پاتوبیولوژی رهسا

Clinical - Pathology - Genetic
ISO Certificates 15189 - 10004 - 9001

به‌طور نامحسوس در آزمایشگاه‌های مختلف متفاوت است. نتایج طبیعی معمولاً به شرح زیر است:

- مقدار پرولاکتین برای زنان غیرباردار > 25 نانوگرم بر میلی‌لیتر
- مقدار پرولاکتین برای زنان باردار 34 تا 386 نانوگرم بر میلی‌لیتر
- مقدار پرولاکتین برای مردان > 15 نانوگرم بر میلی‌لیتر

علت های اندازه غیر طبیعی هورمون پرولاکتین

به طور معمول، مردان، و زنان غیر باردار میزان خیلی کمی از این هورمون را در خونشان دارند. زمانی که سطوح بالای داشته باشید، می‌تواند ناشی از این موارد باشد:

- پرولاکتینوما (یک تومور خوش خیم در غده هیپوفیز شما که بیش از حد پرولاکتین را تولید می‌کند)
- کم کاری تیروئید (غده تیروئیدی که هورمون‌ها را اندازه تولید نمی‌کند)
- بیماری های موثر بر هیپوتالاموس (بخشی از مغز که غده هیپوفیز را کنترل می‌کند)
- انورکسیا (اختلال تغذیه)
- داروهایی که برای درمان افسردگی، جنون، و فشار خون بالا به کار می‌روند
- آسیب قفسه سینه و یا سوزش (برای مثال زخم، زونا)
- هم چنین بیماری کلیه، نارسایی کبد، و سندرم پلی کیستیک تخمدانی همه می‌توانند بر توانایی بدن برای حذف پرولاکتین اثر بگذارند

تاثیر افزایش پرولاکتین بر باروری

- افزایش میزان پرولاکتین در خون باعث جلوگیری از تولید استروژن می‌شود
- کاهش میزان تولید استروژن باعث قاعدگی نامنظم یا قطع کامل دوره می‌شود و موجب خشکی واژن می‌شود
- در مردان پرولاکتین می‌تواند از تولید هورمون تستوسترون در مغز جلوگیری کند
- در مردان میزان بالای پرولاکتین منجر به اختلال عملکرد جنسی می‌شود
- در برخی موارد، ممکن است باعث بروز نازایی شود اما این مورد نادر است

RAHSA PATHOBIOLOGY GROUP
گروه پاتوبیولوژی رهسا

Clinical - Pathology - Genetic
ISO Certificates 15189 - 10004 - 9001

درمان پرولاکتین بالا چگونه است؟

اگر سطح پرولاکتین بالا باشد، پزشک معمولاً بیمار را به متخصص غدد ارجاع می‌دهد. متخصص غدد در زمینه‌ی درمان و جراحی به فرد کمک می‌کند. پزشک برای بررسی اثر تومور پرولاکتینوما در افزایش سطح پرولاکتین از بیمار MRI می‌گیرد و ممکن است برای کوچک‌کردن تومور، داروهای تجویز کند. گاهی اوقات دلیل خاصی برای افزایش پرولاکتین وجود ندارد. به این حالت هایپرپرولاکتینوما‌ی ناشناخته گفته می‌شود. این مشکل معمولاً بدون درمان در طول چند ماه رفع می‌شود. اگر سطح پرولاکتین کاهش پیدا نکند، پزشک داروهای تجویز خواهد کرد.